

Stadsarchief
Kampen

2017
JAARVERSLAG

▲ [Foto omslag] Gezicht op Kampen, datering foto 1925-1935.

Stadsarchief Kampen

Oudestraat 216 C
8261 CA Kampen

T 038-3370770

E info@stadsarchiefkampen.nl

I www.stadsarchiefkampen.nl

Inhoud

	Voorwoord	5
[1]	Projecten 2017	7
	1.1 E-Depot	7
	1.2 Inventarisatie van het Secretarieearchief Kampen 1934-2000	8
	1.3 MAIS-Flexis	9
	1.4 Beeldbank	10
	1.5 Depot	11
[2]	Aanwinsten	12
	2.1 Archief Willem Kolff Stichting	12
	2.2 PThU	13
	2.3 Verwacht in 2018	13
[3]	Verstrekken van inlichtingen	15
	3.1 Historische aanvragen	15
[4]	Dienstverlening	17
	4.1 Informatiecentrum	17
[5]	Archiefinspectie	22
[6]	Publieksactiviteiten	23
	6.1 Publieksactiviteiten	23
	6.2 Activiteiten van/in samenwerking met het Stadsarchief Kampen	23
	6.3 In de pers	25
	6.4 Website	26
	6.5 Social media	26
[7]	Educatie	27
	7.1 Primair onderwijs	27
	7.2 Voortgezet onderwijs	27
	7.3 Presentaties	27
	7.4 Stichting Kunst & Kind Kampen	27
	7.5 Educatieve vooruitblik naar 2018	27
[8]	Samenwerking, contacten met andere organisaties	29
[9]	Personeel	30
	9.1 Algemeen	30
	9.2 Formatie	30
	9.3 Opleiding en cursussen	31
	9.4 Teambuilding	31
	9.5 Verzelfstandiging	31
[10]	Vrijwilligersprojecten	33

▲ Oudestraat omstreeks 1905-1915.

Voorwoord

Met genoegen presenteer ik u het jaarverslag 2017 van het Stadsarchief Kampen. Voor de eerste keer in een digitale uitvoering. Alhoewel een digitale verschijningsvorm vandaag de dag eerder regel dan uitzondering is, wilden wij niet zonder inbreng van de lezers van ons jaarverslag overstappen van een papieren naar een digitale versie. Uit ons onderzoek kwam naar voren dat een overgrote meerderheid van de lezers de voorkeur geeft aan een digitale versie.

Maar uiteraard wordt u ook in dit digitale jaarverslag meegenomen in “het reilen en zeilen” van het mooie Stadsarchief in Kampen. Behalve een opsomming van onze nieuwe aanwinsten informeren wij u ook over de ingezette veranderingen binnen het Stadsarchief op zowel organisatorisch als beleidsmatig gebied.

Bijvoorbeeld over de recente ontwikkelingen rondom de vorming van een E-depot. Papier zal de komende tijd steeds meer verdwijnen omdat de gemeentelijke organisatie het zaakgericht werken heeft ingevoerd met als uitgangspunt dat alles digitaal is. Een en ander betekend voor het Stadsarchief dat er op langere termijn geen papieren dossiers meer naar de archiefbewaarplaats van het Stadsarchief zullen komen.

De omvang van het huidige depot zal daardoor in de toekomst minimaal in omvang toenemen. Alles zal vervolgens in een E-depot worden opgeslagen. Voor de dienstverlening van het Stadsarchief zal dit ook grote veranderingen met zich meebrengen. Veel informatie zal op termijn dus via het internet worden aangeboden en toegankelijk zijn.

Steeds meer inwoners van Kampen en daarbuiten weten het Stadsarchief te vinden. Dit is mede te danken aan de enthousiaste medewerkers van het Stadsarchief die steeds weer nieuwe invalshoeken bedenken om het publiek te trekken. Natuurlijk kunnen hier de Hanzedagen genoemd worden waarbij het Stadsarchief op illustratieve wijze de oudheid wist te vertalen naar het nu. Ook steeds meer leerlingen van zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs weten het Stadsarchief te vinden waardoor ze al op jonge leeftijd kennis maken met het verleden.

Namens de medewerkers en vrijwilligers van het Stadsarchief wens ik u veel plezier bij het lezen van dit jaarverslag.

Henk Dijk

Interim coördinator Stadsarchief Kampen

▲ 1953, transport van een monument.

Projecten 2017

1.1 E-Depot

Sinds 1 juli 2014 is de gemeente Kampen begonnen met het digitaal zaakgericht werken. In 2017 is de beslissing genomen om de mogelijkheden te onderzoeken om een E-depot op te zetten. Dit is een project met een lange looptijd. Er zal veel moeten worden onderzocht en dan nog kunnen er bij de planning en uitvoering onverwachte aspecten aan het licht komen waar een antwoord op gevonden moet worden. In dit traject wordt op veel terreinen samengewerkt met de gemeente Old Ambt.

Een E-depot is het geheel van organisatie, beleid, processen en procedures, financieel beheer, personeel, databeheer, databeveiliging en aanwezige hard- en software, die het duurzaam beheren en raadplegen van te bewaren digitale archiefbescheiden mogelijk maakt.

De gemeente Kampen is een onderdeel van de overheid en zodoende ook verplicht de Archiefwet te volgen. Deze wet bepaalt dat een archief in een goede, geordende en toegankelijke staat dient te zijn. Binnen het E-depot ligt de nadruk op die archiefbescheiden die voor permanente bewaring in aanmerking komen. In archieftermen betekent 'permanente bewaring' eeuwigdurende bewaring.

Dit is een enorme uitdaging omdat in onze huidige tijd veel informatie digitaal is en de digitale ontwikkelingen elkaar in een zeer rap tempo opvolgen. Tegenvoerig werken vrijwel alle organisaties digitaal. De creatie van digitale stukken bij de gemeente Kampen geschiedt meer en meer in een digitaal werkproces, de basis van het hierboven al genoemde digitaal zaakgericht werken.

▲ Een paar van de kleinste boekjes in het depot van Stadsarchief Kampen.

1.2 Inventarisatie van het secretarieearchief Kampen 1934-2000

Dit project loopt sinds 2010 en wordt uitgevoerd door onze inventarisator. Bij het van start gaan van het project "wegwerken achterstanden" is afgesproken dat het Secretarieearchief de hoogste prioriteit heeft. Er is dit jaar 20 meter archief bewerkt. Sinds 2010 is er nu 270 meter bewerkt van de in totaal 425 meter. Nog slechts 155 meter te gaan en dan is het grootste archief van het Stadsarchief Kampen conform de eisen van de Archiefwet 1995 in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht.

Alle onderwerpen waarmee de gemeente te maken krijgt, en die voor permanente bewaring in aanmerking komen, zijn terug te vinden in de beschrijvende inventaris. Het tot nu toe bereikte resultaat is te bekijken op www.archieven.nl en de Europese portal www.archivesportaleuropee.net. De afgekorte naam van dit archief luidt SAK en de toegangscode is 00003.

Kamper Schildersvereniging
"de Varfdeuze"
sekretariaat: Beekmanstraat 147

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders der gemeente Kampen

207.317.32

Edelachtbare Heren,

Kampen, 6 juni 1965

GEMEENTE KAMPEN
- 8 JUL 1965
N° 5463

Groot was onze verrassing en vreugde om bij monde van Uw wethouder van kulture zaken, de heer Jac. van Dijk te vernemen, dat U besloten hebt, het voormalige B.B. gebouw, om niet, aan onze vereniging, de "Varfdeuze" af te staan. Wij zijn U hiervoor zeer erkentelijk en hopen van dit gebouw, tot de in het verschiet liggende afbraak, een zeer goed gebruik te maken.

Mocht U in de toekomst onze vereniging in willen schakelen ter bevordering van Uw kulturele activiteiten, dan delen wij U nu reeds mede, dat U nooit vergeefs beroep op ons zult doen.

In het vertrouwen, dat de goede band met Uw gemeentebestuur bestendig moge blijven en in de hoop dat Kampen voortaan haar dominerende plaats in het kunstleven van onze provincie Overijssel zal blijven heroveren, tekenen wij,

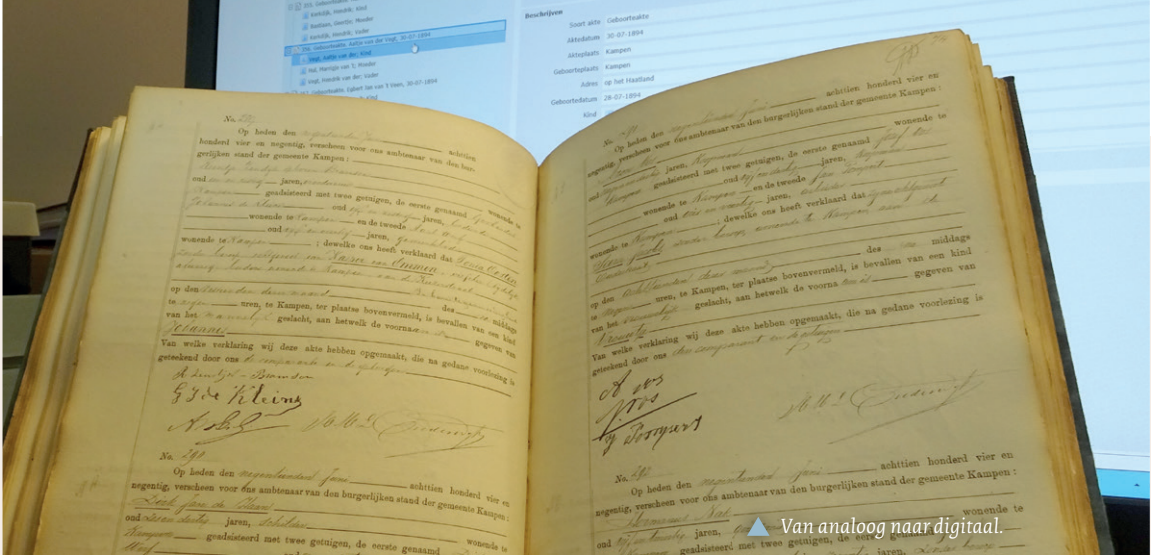
Hoogachtend,

 namens het bestuur,

C. Kieft, voorzitter,
G. van Dijk, sekretaris.

▲ Handgeschreven brief van "de Varfdeuze" uit het Secretarieearchief Kampen.

1.3 MAIS-Flexis

Voor het beheren van de archieven en collecties gebruikt het Stadsarchief Kampen het systeem MAIS-Flexis. Dit systeem wordt in veel archieven in Nederland gebruikt en is gebaseerd op de NEN 2082. NEN staat voor de Nederlandse norm "Eisen voor functionaliteit van informatie- en archiefmanagement in programmatuur". Deze norm is ontwikkeld vanwege de voortschrijdende digitalisering binnen het vakgebied van archief- en collectiebeheer.

MAIS-Flexis wordt gebruikt door zowel de medewerkers als de vrijwilligers van het Stadsarchief Kampen. De bevoegdheden in MAIS-Flexis zijn gekoppeld aan de functie en de taken van de medewerker of vrijwilliger.

Nu het Stadsarchief Kampen verhuisd is naar de nieuwe locatie in De Stadskazernes, komt er meer tijd vrij voor de invulling van taken en werkzaamheden. Een belangrijke prioriteit is het van dienst zijn van de bezoeker. Hiermee wordt dan niet alleen de bezoeker bedoeld die het informatiecentrum van Stadsarchief Kampen bezoekt maar ook de bezoeker die via de website op zoek gaat naar informatie.

Het Stadsarchief Kampen is zich er van bewust dat de informatie, die op de website beschikbaar wordt gesteld, een continue aandachtspunt dient te zijn om de bezoekers van de website optimaal van dienst te kun-

nen zijn. In het verleden werden andere systemen gebruikt, bij het implementeren van MAIS-Flexis is hier en daar informatie 'gecorrumpeerd'. Dat wil zeggen dat er op verschillende plekken diakritische tekens en spaties zijn weg gevallen, letters en woorden zijn verdwenen of veranderd. Deze problemen moeten worden hersteld. Tevens dienen er meer afbeeldingen te worden vastgelegd die op termijn kunnen worden geüpload.

De inventarisator maakt veel gebruik van het systeem MAIS-Flexis. Archiefstukken worden hierin beschreven en er wordt structuur aangebracht middels een soort van boomstructuur. Hieronder kunnen dan diverse gegevens gestructureerd worden vastgelegd, waaronder de basisgegevens. Deze structuur bevordert de vindbaarheid, zelfs als deze gegevens worden geüpload naar onze eigen website en de sites WieWasWie en Archieven.nl

Ook de vrijwilligers benutten MAIS-Flexis binnen de voor hen vastgelegde bevoegdheden. Zij nemen de belangrijkste punten uit een historische papieren akte over in dit digitale systeem. Hierbij ligt de nadruk vooral op de notariële akten vanaf 1811 en de akten van de Burgerlijke Stand eveneens vanaf 1811, dit zijn de geboorte- huwelijks- en overlijdensakten. Dit zijn doorlopende werkzaamheden.

▲ Van analogoog naar digitaal.

1.4 Beeldbank

In de Beeldbank van Stadsarchief Kampen worden de collecties beheerd en toegankelijk gemaakt van de Topografisch-Historische Atlas. Onder de Topografisch-Historische Atlas vallen alle foto's (zo'n 15.000 stuks), kaarten, affiches, prenten, etsen en gravures. Deze beeldbank is via onze website voor iedereen toegankelijk.

De intentie is om de Beeldbank de komende jaren intensiever op te pakken en te beheren zodat dit via de diverse websites ter beschikking staat van de onderzoekers. Het merendeel van de onderzoeken heeft namelijk als vertrekpunt het internet. Het Stadsarchief Kampen wil hierbij aansluiten om deze 'zoekers' optimaal van dienst te zijn. Indien er na het onderzoek via internet nog een verdieping nodig is, kunnen nadere gegevens via MAIS-Flexis worden opgezocht en/of een bezoek aan ons informatiecentrum worden gebracht.

De Topografisch-Historische Atlas werd eerst beheerst in een ander digitaal systeem maar dat is geconverteerd naar het systeem MAIS-Flexis. Dit is niet vlekkeloos verlopen. De opbouw van omschrijvingen en tekstopmaak is veranderd. Hierdoor is informatie niet meer benaderbaar voor zoekmachines waardoor informatie kan worden gemist. Tevens zijn er wel veel beschrijvingen waarbij nog afbeeldingen gevoegd dienen te worden. Deze scans zijn óf al aanwezig/of moeten nog gemaakt worden waarna ze geplaatst kunnen worden in de Topografisch-Historische Atlas.

Het Stadsarchief Kampen is hiervoor o.a. aangesloten bij de VTHA. Dit is de landelijke Vereniging Topografisch-Historische Atlas Nederland. Hier wordt kennis inzake beeldmateriaal, en het beheren van beeldmateriaal, onderling uitgewisseld.

1.5 Depot

Van analogo naar digitaal. Het Stadsarchief heeft een moderne archiefbewaarplaats ook wel depot genoemd. In dit depot beheert het Stadsarchief een kleine 3,5 kilometer aan archieven. Voor het grootste deel de archieven van de gemeente Kampen maar ook een aantal grote particuliere archieven. Kampen beschikt over een van de oudste en best bewaarde archieven in Nederland. Daar zijn wij trots op.

De gemeente Kampen is op basis van de Archiefwet verplicht om alle documenten na circa 20 jaar over te dragen aan het Stadsarchief. Aan deze overbrenging komt op termijn een einde omdat het analoge tijdperk opgevolgd zal worden door het digitale tijdperk. De gemeente Kampen werkt sinds kort digitaal

met als gevolg dat er op langere termijn geen papieren dossiers meer zullen worden overgebracht. Naast het analoge archief wordt er, zoals al eerder vermeld, sinds november 2017 gewerkt aan de totstandkoming van een E-depot oftewel een digitaal archief. Door deze ontwikkeling beweegt het Stadsarchief zich van de achterkant van het bewaarproces naar de voorkant van het bewaarproces binnen de gemeentelijke organisatie. Immers, het Stadsarchief is straks verantwoordelijk voor de gehele digitale opslag en is daardoor richtinggevend in de wijze waarop de ambtelijke organisatie een en ander moet opslaan. Dit is een ingewikkeld en tijdrovend proces dat toch binnen een aantal jaren tot een afronding moet komen.

▲ Veilig opgeborgen in het depot, het charter van de Vrede van Stralsund uit 1370.

▲ Wethouder Martin Ekker neemt het Kolff archief symbolisch aan uit handen van de heer John Jacobze.

2

Aanwinsten

2.1 Archief Willem Kolff Stichting

De Willem Kolff Stichting in Kampen heeft een deel van haar historisch archief in bruikleen overgedragen aan het Stadsarchief Kampen. Dit gebeurde officieel op 9 maart 2017, World Kidney Day, tijdens een speciaal Kolff-symposium in de Johan van Mulkenzaal in De Stadskazerne.

Ook opende de heer John Jacobze, voorzitter en medeoprichter van de Willem Kolff Stichting, de expositie die het Stadsarchief samen met de Willem Kolff Stichting organiseerde ter gelegenheid van 75 jaar kunstnier (1942-2017). Wethouder Martin Ekker ontving het archief symbolisch uit handen van de heer John Jacobze.

Het archief bevat diverse bijzondere documenten en objecten uit het leven en werk van kunstnieruitvinder Willem Johan Kolff (1911-2009), in 1970 de eerste ereburger in de geschiedenis van de stad Kampen. De heer Kolff was als internist verbonden aan het Kamper stadsziekenhuis van 1941 tot 1950. Tijdens de Tweede Wereldoorlog vond hij de kunstmatige nier uit. Hiermee werd nierdialyse mogelijk voor miljoenen mensen wereldwijd.

Miljoenen mensen met een verminderde of ontbrekende nierfunctie danken hun leven aan deze kunstnier waardoor het mechanisch spoelen van hun bloed (nierdialyse) tot op de dag van vandaag mogelijk is. In 1950 emigreerde Kolff naar Amerika. Hij overleed in 2009, waarna zijn as in de tuin van het oude stadsziekenhuis (nu Myosotis) werd begraven. 'Dokter Kolff', zoals hij in Kampen bekend staat, werd wereldberoemd.

Hij ontving 127 onderscheidingen en 13 eredoctoraten voor zijn uitvinding. Een aantal van deze onderscheidingen zijn in de collectie van de Willem Kolff Stichting opgenomen en dus nu in het Stadsarchief opgenomen. Ook werd er een straat in Kampen, de Dr. Kolfflaan, naar hem vernoemd.

Ook ontving het echtpaar Kolff (postuum) in 2013 de bijzondere onderscheiding van Yad Vashem. Deze werd uitgereikt in de Kamper raadzaal, voor het redden van joodse levens tijdens de

Tweede Wereldoorlog in Kampen. De Willem Kolff Stichting, opgericht in 2003 door de heer John Jacobze samen met Kolff-biograaf de heer Herman Broers, is rechtsopvolger van het Prof. W.J. Kolff Instituut en de Stichting Redt het Monumentale Ziekenhuisgebouw.

Het archief van de Willem Kolff Stichting is in bruikleen afgestaan en is openbaar. Doch het moet nog geïnventariseerd worden en op de website worden gepubliceerd. Het beslaat vijf meter en bevat o.a. een exemplaar van het proefschrift van Kolff uit 1946 over de kunstnier. Het archief, grotendeels bijeengebracht door Kolff-biograaf de heer Herman Broers, werd geïnventariseerd door een werkgroep onder leiding van oud-archieffinspecteur de heer Caspar van Heel, en werd mede mogelijk dankzij financiering door de Nierstichting.

▲ Archivarist de heer Albert Mensema aan het inventariseren van de archieven.

2.2 PThU

Na vele jaren inventariseren, door archivaris de heer Albert Mensema, zijn op 11 november 2017 de archieven van de Theologische Universiteit Kampen (1854-2006), ondergebracht in het Stadsarchief Kampen.

Tot deze archieven behoren o.a. de archieven van studentenvereniging Fides Quaerit Intellectum FQI (1863-1970) en de familie De Cock.

2.3 Verwacht in 2018

Een mooi bericht, op de valreep van 2017, kwam uit Friesland. Dr. Hanno Brand van de Fryske Akademie liet weten momenteel de laatste hand te leggen aan het transcriberen van het Kamper stadsboek *Digestum Vetus*. Al met al is hier zo'n tien jaar aan gewerkt. De scans en hertalingen zullen waarschijnlijk in 2018 jaar op het internet verschijnen.

Verstrekken van inlichtingen

3.1 Historische aanvragen

In 2017 is er 128 keer een beroep gedaan op Stadsarchief Kampen voor inlichtingen of ondersteuning bij een onderzoek. De verzoeken waren ook dit jaar uiteenlopend van aard, zoals familieonderzoek (in vaktermen genealogie), onderwerpen die betrekking hebben op de geschiedenis van de stad Kampen, historische gebouwen etc.

Niet alle aanvragen die het Stadsarchief ontvangt hebben betrekking op het verre verleden. Zo kregen wij dit jaar het verzoek van een mevrouw of wij een bewijs van haar afstuderen konden leveren. Zij was rond 1985 afgestudeerd aan de Christelijke Sociale Academie 'De IJsselpoort' maar door omstandigheden was haar diploma verloren gegaan. Doordat het archief van deze opleiding in het Stadsarchief Kampen is ondergebracht was het voor ons mogelijk om haar een bewijs van haar afstuderen te leveren.

Een ander bijzonder verzoek kwam bij ons binnen na de Hanzetentoonstelling van Stadsarchief Kampen. Deze tentoonstelling was samen met de Stadsarcheoloog georganiseerd rondom de Internationale Hanzedagen die van 15 t/m 18 juni in Kampen werden gehouden. Een bezoeker van deze tentoonstelling zag in één van de vitrines een folio (bladzijde) uit het *Digestum Vetus*, een Stadsboek uit de 15e eeuw. Op deze bladzijde staan de merktekens van diverse Kamper Hanzekooplieden. Deze bezoeker vond dit zo bijzonder dat ze er een artikel over schrijft. Als alles gaat zoals gepland zal dit

artikel in 2018, in een tijdschrift voor beoefenaars van kalligrafie, gepubliceerd worden. Soms berusten archiefstukken al zo lang bij het Stadsarchief van Kampen dat zij in de loop der jaren worden opgenomen in verschillende inventarissen en omschrijvingen. Zo heeft de vroegere gemeentearchivaris de heer Nanninga Uitterdijk in 1881 in zijn *Register Charters en Bescheiden* een aantal stukken beschreven. Diezelfde stukken worden ook beschreven in de tegenwoordig veelgebruikte inventaris *De Archieven der Gemeente Kampen* (1963) van de heer J. Don maar, omdat de invalshoek anders was, worden de stukken anders omschreven. Het was dan ook een uitdaging om tegemoet te kunnen komen aan het verzoek van een promovendus uit Utrecht om een stuk uit 1565 met betrekking tot een juridische procedure te traceren. Na lang puzzelen en zoekend in de ene en dan weer andere inventaris kon het betreffende stuk alsnog voor het onderzoek in Utrecht worden aangeleverd.

Dit zijn slechts enkele voorbeelden van de vele mooie uitdagingen die bij het Stadsarchief Kampen binnen kunnen komen. Tot nu toe is het, soms met grote inspanning, gelukt om tegemoet te kunnen komen aan de uiteenlopende verzoeken. Maar een vanzelfsprekendheid is dit zeker niet. Want niet alle archiefstukken worden permanent bewaard en ook kan het gebeuren dat archiefstukken door personen niet herkend/erkend worden waardoor informatie verloren gaat.

▲ Leerlingen van een basisschool brengen een bezoek aan het Stadsarchief in het kader van de kennismakingsbezoeken aan De Stadskazerne.

Dienstverlening

4.1 Informatiecentrum

Tijdens de Hanzedagen in juni was het informatiecentrum gedurende vier dagen ingericht als Perscentrum. Vele persvoorlichters uit heel Europa maakten dankbaar gebruik om in een stijlvolle historische ambiance het thuisfront te berichten over de Hanzedagen. In september deed het archief zoals gebruikelijk weer mee aan de landelijke Monumentendag. Altijd een mooie gelegenheid voor burgers om eens een kijkje te nemen in het archief.

De verlichting in het informatiecentrum is aangepast, dit tot grote vreugde van de bezoekers die de oude handschriften bestuderen. De bezetting in het informatiecentrum is uitgebreid, er is nu standaard één vaste archiefmedewerker die ondersteunt wordt door één vrijwilliger. Door een bezetting van twee personen in het informatiecentrum is er altijd iemand aanwezig om de bezoekers te assisteren, ook op die momenten dat de archiefmedewerker stukken ophaalt uit het depot voor de bezoekers. Vooruitlopend op een geautomatiseerde uitlening in de toekomst, worden er nu pasjes uitgereikt aan iedereen die voor de eerste keer het archief bezoekt.

We mochten dit jaar 1719 bezoekers verwelkomen in ons informatiecentrum. Er komen ook veel passanten en oud-militairen die gelegeerd waren in de Van Heutszkazerne. Wij krijgen vaak complimenten voor de mooie uitgestalde collectie boeken en de fraaie afbeeldingen die Stad en Ommeland laten zien in al haar facetten. Bezoekers waarderen onze persoonlijke benadering. Om duidelijker zichtbaar te zijn voor passanten is het logo van het Stadsarchief Kampen op de ramen in het informatiecentrum aangebracht.

Eén van onze doelstellingen is om meer (jeugdige) bezoekers kennis te laten maken met ons archief. Daarom heeft de afdeling educatie contacten gelegd met geschiedenisleraren van de middelbare scholen. Voor (profiel)werkstukken is in het Stadsarchief Kampen veel informatie te vinden. Denk bijvoorbeeld aan Kampen als Middeleeuwse handelsstad en lid van de Hanze. In dat verband is het goed om te vermelden, dat Kampen in de onlangs verschenen herziene uitgave van de *Canon van Nederland* een prominente plek krijgt in het hoofdstuk over de bloei van de steden. Nog steeds wordt er op scholen onderwezen dat de Republiek in de 17^e eeuw een Gouden Eeuw beleefde. Alleen vergeet men dan erbij te zeggen dat het gaat over de Gouden Eeuw van de provincie Holland. In de IJsselstreek, en met name in Kampen, kende men in de 13^e eeuw al een Gouden Eeuw vanwege de handel in het Oostzeegebied! De bewijzen hiervoor zijn te vinden in de vele charters in ons archief, die nu via onze website te raadplegen zijn.

Basisschoolleerlingen weten ook de weg naar het archief te vinden. Zo hield het dochtertje van de eigenaar van De Stads kazerne, Emma van Pijkeren, een lezing over de Van Heutszkazerne. Haar voordracht werd beloond met een tien! Er werden ook handschriften uit het archief uitgeleend aan het Stedelijk Museum Kampen in het kader van een Hanze expositie. Natuurlijk zat daar het Dijkrecht van Mastenbroek en het Digestum Vetus bij met hun fraaie illustraties. Een bijzonder handschrift dat werd uitgeleend dateert uit de late 13e eeuw, het is een zogenaamde Codex Justiniani, een boek waarin de regels van het Romeins Recht zijn opgetekend.

▲ Rijk versierde pagina uit de Codex Justiniani, Romeins recht.

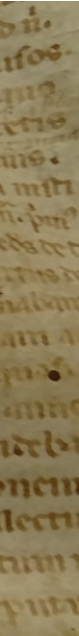
Op een klein, maar fraai, miniatuur is te zien hoe keizer Justinianus de zogenaamde digesten (bloemlezingen uit de geschriften van Romeinse rechtsgeleerden) ter ordening aan professoren overhandigt. Het manuscript werd in 1664 door de toenmalige stadssecretaris Rutger van Breda aan de stad Kampen geschenken.

De vaste archiefbezoekers, de heren Eijlander, Hulzen en Schilder en mevrouw Alink, hebben boeken geschreven die zijn opgenomen in de al sinds 1981 uitgegeven reeks *Kamper Genealogische en Historische bronnen*. Vaak delen zij deze pareltjes uit het Oud Archief Kampen (OAK). Zo stuitte de heer Jan van Hulzen in OAK inv.nr. 23 folio 92R op het woord 'boedelstoorn', wat huis van de beul betekend. Dit huis stond aan de Burgwal, nabij de Zwanenpoort en was ook in gebruik als bordeel. In 1620 werd het afgebroken.

Vaste bezoeker de heer van de Kolk is al tien jaar bezig met het vervaardigen van een stamboom van Kamper families. In een eerder jaarverslag maakten wij hier al melding van. Eind 2016 staat de teller van zijn onderzoek op 203.000 (!) ingevoerde namen.

Ook dit jaar hebben auteurs, die schrijven voor de *Kamper Almanak* en het *Historisch tijdschrift voor de IJsseldelta Jan van Arkel*, weer rijkelijk kunnen putten uit onze bronnen. Mevrouw Koopman en de heer Prins hebben namens CultuurZien dossiers geraadpleegd om een reconstructie te maken van de (eind 2016 gesloopte) keersluis in de Buitenhaven op het terrein van de voormalige gasfabriek. Het resultaat is te bekijken via YouTube (*Swets' Sluis*).

Momenteel lopen er langdurige onderzoeken naar de Vrijmetselarij, Tweede Wereldoorlog, de Dr. Dam, Oranje Vereniging Brunnepe en de relatie tussen Schokland en de Koloniën van Weldadigheid in Drenthe (IJsselacademie). Het Stadsarchief wordt ook veelvuldig bezocht door (commerciële) bureaus die onderzoek doen naar locaties waar mogelijk bommen zijn afgeworpen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Voor de biografie van Jacob van Lennep, geschreven door prof. dr. Marita Mathijssen, hebben wij een artikel uit de *Kamper Courant* van 29 mei 1848 aangeleverd. Deze jaargang is niet aanwezig in de Koninklijke Bibliotheek of een andere grote bibliotheek. Een blog over Jacob van Lennep met het laatste nieuws uit de negentiende eeuw is te vinden op maritamathijssen.wordpress.com

A.i. Henk Dijk voert ook overleg met de Koninklijke Bibliotheek of er ook Kamper Couranten kunnen worden gedigitaliseerd voor het al jaren lopende programma *Metamorfose*. Opmerkelijk genoeg is tot nu toe nog géén enkel archief uit onze collectie voorgedragen om te worden gedigitaliseerd met financiële bijdrage van dit programma.

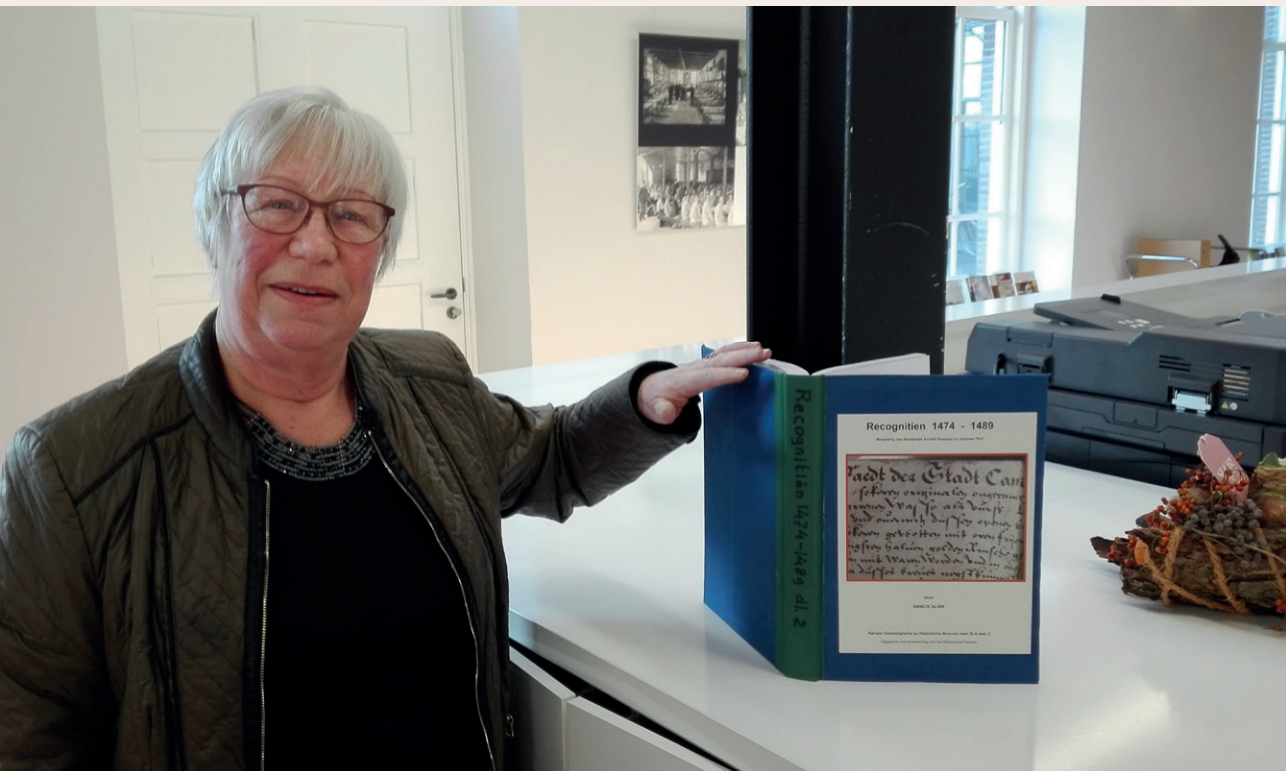
Ook ambtenaren van de gemeente Kampen raadplegen nog veelvuldig historische dossiers. Zo deed bijvoorbeeld de Stadsarcheoloog onderzoek naar de joodse begraafplaats aan de 1e Ebbingestraat. Vaste archiefbezoeker de heer André Piederiet verzorgde de vertaling van een liefdesgedicht uit 1786 (Handschriftencollectie inv.nr. 220) voor de maand van de geschiedenis met als thema 'Geluk'.

Een bijzonder bezoek was van de heer Olie uit Dronten die informatie zocht over de oude Kamper stadsbrug. Hij is voornemens deze brug na te maken van ijzerdraad.

Studenten deden onder meer onderzoek naar de Hanze, ruilverkaveling Kampen en oude waterschapskaarten. Dit jaar mochten we ook bezoekers verwelkomen uit Zuid-Afrika, Roemenië, Hongarije en België.

Ter afsluiting is het vermeldenswaardig hoe de heer van't Spijker uit Emst zich altijd meldt aan de balie: "Mag ik vandaag uw gast zijn?" Deze bezoeker doet al enige jaren onderzoek in onze Waterschapsarchieven. Zijn onderzoek spitst zich vooral toe op de Kamperzeedijk op de grens met de gemeente Genemuiden.

▼ *Mevrouw Annick Alink presenteert een nieuwe uitgave.*

◀ De 16e eeuwse gevels van twee pakhuizen
aan de Burgwalstraat. Getekend in 1942.

Pakhuizen, Burgwalstraat,
Kampen.
8/10-42 *Beent*
van der

► Dezelfde 16e eeuwse gevels maar dan gefotografeerd omstreeks 1950-1960.

▲ *Bundel papieren met een lias bij elkaar gebonden uit het archief van de Theologische Hogeschool.*

5

Archiefinspectie

Ook in dit verslagjaar heeft de Provinciale Archiefinspectie weer haar controle taken binnen de gemeente Kampen uitgevoerd. Het zogenaamde Interbestuurlijk Toezicht. Dit is een jaarlijks onderzoek waarbij een aantal kritische prestatie indicatoren ten aanzien van het informatiebeheer binnen de gemeente worden getoetst. De inspectie heeft voor de gemeente Kampen de kleur groen aangegeven wat betekent dat de gehele organisatie geen significante uitzonderingen heeft ten aanzien van het informatiebeheer.

Publieksactiviteiten

6.1 Publieksactiviteiten

Het afgelopen jaar kwamen een paar duizend mensen in aanraking met de activiteiten van, of in samenwerking met, het Stadsarchief Kampen. Activiteiten op locatie of elders in de vorm van tentoonstellingen, lezingen, rondleidingen of evenementen.

6.2 Activiteiten van/in samenwerking met het Stadsarchief Kampen

Minisymposium Stadskroniek Kampen - 20 januari 2017

Lezingen over het promotieonderzoek naar de Stadskroniek Kampen door de voormalige Kamper archiefmedewerker de heer Peter Bakker. Hij doet onderzoek naar de inventarisnummers 11 en 12 uit het Oud Archief Kampen. Naast de heer Bakker hield onder andere ook zijn promotor de heer Koen Goudriaan een lezing over de stand van zaken van het wetenschappelijk onderzoek naar de stadskronieken in Nederland.

Expositie 'De omwenteling die in Kampen begon - 75 jaar kunstnier, Kolff en de toekomst' 9 maart t/m 8 april

In 2017 was het 75 jaar geleden dat Willem Kolff in Kampen de kunstnier uitvond (1942). 2017 was ook het jaar waarin het ontwerp voor de draagbare kunstnier gereed kwam. Bovendien is in dit jaar een deel van het archief van de Willem Kolff Stichting overgebracht naar het Stadsarchief Kampen. Naar aanleiding hiervan is een expositie georganiseerd met daaraan gekoppeld een symposium (9 maart) over verleden, heden en toekomst van nierdialyse met prominente sprekers.

Expositie 'Hanzestad Kampen' - 20 mei t/m 29 juli

Naar aanleiding van de Internationale Hanzedagen heeft het Stadsarchief in samenwerking met de Stadsarcheoloog een expositie ontwikkeld. Er werden gezegelde oorkondes (charters), prenten, kaarten en archeologische vondsten over de Hanzetijd tentoongesteld. Op een multitouch-tafel waren fragmenten uit het Digestum Vetus te zien. Dit rijk geïllustreerde Kamper stadsboek over de periode 1454 tot 1473 is één van de topstukken uit het Stadsarchief Kampen.

▲ *Het Digestum Vetus tentoongesteld tijdens de Hanzedagen.*

▲ Stadsziekenhuis De Engelenbergstichting omstreeks 1940-1950.

**Expositie 'Verhalen van de Engelenberg' -
2 september t/m 23 september**

Ter ere van het 100 jarig bestaan van het voormalige stadsziekenhuisgebouw van Kampen, tegenwoordig woonzorgconcern IJsselheem, is de bundel 'Verhalen van de Engelenberg' geschreven door de heer Herman Broers en de heer Geraart Westerink. In samenwerking met het Stadsarchief is een gelijknamige expositie gemaakt. Aan de hand van diverse (overleverings)verhalen is de menselijke geschiedenis belicht van één van de meest bijzondere gebouwen van de stad. Een pand dat door burgerinitiatief op miraculeuze wijze werd gered van de slopershamer en een schitterende nieuwe invulling kreeg. De expositie heeft begin 2018 zijn definitieve plek gekregen in de familiekamer van het 'Engelenberggebouw' Myosotis in Kampen.

Open Monumentendag - 9 september

Speciaal bij de tentoonstelling over het Engelenberggebouw (nu Myosotis) heeft het Stadsarchief een activiteit ontwikkeld. Myosotis is vernoemd naar een bloem, het vergeet-me-nietje. Tijdens Open Monumentendag konden kinderen (en andere geïnteresseerden) met een ansichtkaartje een bewoner van Myosotis laten weten dat er aan hen werd gedacht. De kaartjes legden verbinding tussen het Stadsarchief en het oude stadsziekenhuis, tussen jong en oud en tussen vroeger en nu. Naast een leuke boodschap mochten de kinderen ook hun adres op de kaart schrijven. Zo konden ze een reactie terug krijgen van één van de bewoners van Myosotis.

**Expositie 'D.E.V., 7000 jaar zang en kunst' -
30 september t/m 30 november**

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het Christelijk Kamper Mannenkoor 'Door Eendracht Verbonden' (D.E.V.), is een expositie samengesteld met foto's gemaakt door koorlid de heer Frits Felix. Alle 100 koorleden zijn met hun hobby gefotografeerd. Daarnaast heeft het Stadsarchief enkele vitrines ingericht met historisch materiaal uit het archief van D.E.V., dat is ondergebracht bij het Stadsarchief.

**Symposium PThU 'Een monument in de tijd' -
11 november**

Bijzondere studiemiddag met diverse sprekers ter gelegenheid van het gereedkomen van de inventaris van de Archieven van de Theologische Universiteit Kampen 1854-2006 die is samengesteld door de heer Albert Mensema.

▼ Een aantal van de boeken in het informatiecentrum.

Mini-expositie 'Kamperlijntje' - 5 december t/m 31 januari

Ter gelegenheid van het afscheid van het 'gele boemeltje' heeft het Stadsarchief een kleine fototentoonstelling ingericht met sfeervolle afbeeldingen van o.a. oude treinen die gereden hebben op het Kamperlijntje.

Expositie 'De beste wensen' - 21 december t/m 7 januari

Rondom de feestdagen was een speciale tentoonstelling ingericht waarin vele bijzondere, soms ontroerende en af en toe humoristische kerst- en nieuwjaarswensen uit de collectie van het Stadsarchief te zien waren. Om het verleden met de toekomst te combineren was er rondom de kerstboom ruimte vrijgelaten waar de bezoeker hun persoonlijke nieuwjaarswens achter kon laten.

▲ Een van de prenten van Callenbach die te zien was tijdens de expositie 'De beste wensen'.

Lezing 'Verhalen van de Engelenberg' - 14 november

Naar aanleiding van de expositie eerder in 2017 hebben de heren Herman Broers en Geraart Westerink een lezing gegeven.

Herfsteditie Verhaal van Kampen - 14 oktober

Het winkelend publiek uit Kampen en de regio werd in de Kamper binnenstad verrast met bijzondere, culturele activiteiten. Met korte pop-up optredens, verrassende acts, billboards vol Kamper verhalen, muziek en activiteiten voor jong en oud willen we de bezoekers van Kampen een bijzondere ervaring meegeven en vooral uitnodigen nog eens terug te komen! Het Verhaal van Kampen is een initiatief van vijf culturele organisaties die zich hebben verenigd in SAMBIQ (Stadsgehoorzaal, Stadsarchief, Stedelijk Museum, Bibliotheek en Quintus). Bij dit project wordt nauw samen-gewerkt met Kampen Marketing, Kamper Events en diverse Kamper ondernemers.

Lezing Soroptimisten - 7 oktober

Een lezing over mejuffrouw Clara Welcker, de eerste vrouwelijke archivaris van Kampen en één van de oprichters in 1936 van de eerste lokale Soroptimistenclub, voor de Soroptimistclub Isalania Zwolle-Kampen. De sorores vierden hun 5e lustrum. Onlangs is door inspanningen van mevrouw Erdsieck een straat naar deze markante archivaresse vernoemd in het plan Onderdijs.

Activiteiten van derden georganiseerd in De Stadskazerne met medewerking van het Stadsarchief

- **Expositie Stripspektakel** - 7 t/m 19 augustus
- **Sinterklaashuis** - 18 t/m 25 november

6.3 In de pers

Verleden in pixels (VIP)

De afspraak met weekblad de Brug is dat wij wekelijks een artikel aanleveren met achtergrondinformatie over een archiefstuk of een foto. Research naar de achtergrond van een archiefstuk en het schrijven van een artikel kan echter tijdrovend zijn. Door gebrek aan tijd hebben wij in 2017 deze mogelijkheid, om het Stadsarchief en de diversiteit van de collectie onder de aandacht te brengen, helaas niet optimaal kunnen benutten.

▲ Foto's van de Begraafplaats IJsselmuiden.

Kampen in Beeld (KIB)

In 2017 is de samenwerking met Weekblad Kampen.nl gecontinueerd. Elke even week is er een foto uit de collectie van het Stadsarchief in dit weekblad geplaatst. Elke oneven week zorgde Weekblad Kampen.nl er voor dat in deze rubriek een actuele foto met hetzelfde gebouw/dezelfde locatie werd geplaatst. Eind december kwam het bericht dat Weekblad Kampen.nl op houdt te bestaan waarmee een plezierige samenwerking ten einde kwam.

Rubriek Camper Leven in de Brug

- De eerste lokale krant van 5 december 1836 (januari 2017)
- Begraafplaats IJsselmuiden (maart 2017)
- De wettelijke basis van de Kamper Ui(t)dagen (juli 2017)
- Luther en de Reformatie in Kampen (oktober 2017)
- Grof taalgebruik? Er is niets nieuws onder de zon (december 2017)

Kamper Almanak

- De chartercollectie van de stad Kampen – juni 2017

Het Schilderboek bij de tachtigste verjaardag van Kees Schilder

- Kees Schilder (en) Het Geheugen van Kampen – april 2017

Iet Erdsieck: Kamper moordenaressen. Gevangenneming, berechting en straf

- Voorwoord – april 2017

6.4 Website

Het plaatsen van archiefstukken op de website is een continue proces. In 2017 zijn er veel documenten op onze website geupload die zowel via onze website als via archieven.nl beschikbaar zijn. Voor de beeldbank staan er nu 18917 beschrijvingen in MAIS-Flexis, 16407 staan er op het internet.

In 2016 was het aantal sessies 24.482, met een gemiddelde sessieduur van iets meer dan 6 minuten. In 2017 zijn er 27.490 sessies geweest op onze website. Dit is een stijging van 2.841 sessies (ruim 10%!) ten opzichte van 2016. Ook het aantal pagina's dat men bezoekt is met 10% gestegen.

Naast onze reguliere bedrijfswebsite beheert het Stadsarchief ook de themawebsite www.hetkamperlijntje.nl. Op deze website is de historie van de spoorlijn Kampen Zwolle te vinden.

6.5 Social media

1 januari 2017 stond het aantal vrienden op facebook op 489, op 31 december 2017 stond het aantal vrienden op facebook op 820 personen.

▼ Nieuwe Camper schrijf Almanach uit 1768.

Educatie

▲ Groepsfoto van meester Jaarsma (1891) met leerlingen van de Openbare Lagere School (Vloeddijk 42).

Het Stadsarchief heeft in 2017 voornamelijk ingezet op het educatieve kennismakingsprogramma 'Het geheim van De Stadskazerne' dat in nauwe samenwerking met de Bibliotheek en met deelname van RTV IJsselmond, de stadsarcheoloog en de historische vereniging Jan van Arkel is ontwikkeld. Dit project leverde een record aantal leerlingen op. Daarnaast wist ook het voortgezet onderwijs en het hoger onderwijs ons weer te vinden. In totaal kwamen er 189 groepen in aanraking met de educatieve activiteiten van het Stadsarchief. Daarvan hebben 2951 leerlingen en 23 leerkrachten een programma gevolgd (mede) onder leiding van de educatief medewerker van het archief en hebben 1176 leerlingen op school zelfstandig gewerkt met een lespakket van het Stadsarchief.

7.1 Primair onderwijs

- Oorlog in Overijssel – Kampen, 20 leerlingen
- Het Geheim van de Stadskazerne, 2488 leerlingen (110 groepen)
- Open Monumentendag Klassendag, 28 leerlingen
- Lespakket 'De Streek Centraal', ongeveer 588 leerlingen (60% van het totaal aantal leerlingen in groep 3&4, zelfstandig op school)
- Lespakket 'Oorlog in Overijssel – Kampen', ongeveer 588 leerlingen (60% van het totaal aantal leerlingen in groep 7&8, zelfstandig op school)

7.2 Voortgezet- en Hoger onderwijs

- Rondleidingen, Pieter Zandt Scholengemeenschap, 100 leerlingen
- Reformatiedagen, Pieter Zandt Scholengemeenschap, 105 leerlingen
- Rondleidingen, Hoornbeek College, 60 studenten
- Rondleiding Saxon Archeologie, 50 studenten

7.3 Presentaties

- Kick-off Profielwerkstuk, Ichthus College (VO), 5 september, 100 leerlingen
- ICC netwerk bijeenkomst, rondleiding Stadsarchief voor leerkrachten (PO), 15 februari, 11 leerkrachten
- Gastles 'Erfgoed- en archiefeducatie' voor de cursus Interne Cultuur Coördinator (ICC), 31 januari, 12 leerkrachten

7.4 Stichting Kunst & Kind Kampen

In 2017 is het bedrag, dat door Stichting Kunst & Kind Kampen beschikbaar werd gesteld, besteed aan de kennismakingsbezoeken 'Het geheim van De Stadskazerne'. De Bibliotheek en het Stadsarchief kunnen met trots terugkijken op dit project waarbij 110 groepen van 26 verschillende scholen de kans hebben gekregen De Stadskazerne te ontdekken. Daarmee zijn niet alleen bijna 2500 leerlingen bereikt, maar hebben ook minimaal 110 leerkrachten en 500 ouders De Stadskazerne en haar historie (beter) leren kennen.

7.5 Educatieve vooruitblik naar 2018

In samenwerking met de vijf grote culturele instellingen (SAMBIQ) kijken we vooruit naar diverse (educatieve) projecten die op stapel staan.

Daarnaast zijn we in 2017 gestart met het opbouwen van de relaties tussen het Stadsarchief en de voortgezet onderwijs scholen. De combinatiefunctionaris Cultuur speelt hierin een belangrijke rol. Dit heeft eind 2017 al geresulteerd in een Kick-off bijeenkomst voor het profielwerkstuk (PWS) van het Ichthus College dat plaatsvond in De Stadskazerne. Hierbij verzorgde het Stadsarchief diverse rondleidingen. Voor 2018 vinden alweer voorbereidingen plaats voor bestaande en nieuwe activiteiten in samenwerking met het basis- en voortgezet onderwijs.

▲ Druk bezochte schooldag van de Theologische Hoge school omstreeks 1960-1970.

Samenwerking, contacten met andere organisaties

- Academie voor Cultuurmanagement
- Archiefdienst Huisman
- ARIE Uitgevers
- Bomefa
- Brainstorm
- Brandweer Veiligheidsregio IJsselland
- De Brug
- BRAIN (Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland)
- Comité Open Monumentendag Kampen
- Compello
- Digitale Bibliotheek Overijssel
- DutchCulture
- Eerste Vereniging Stads- en Dorpsomroepers
- Erf 29 Kampereiland
- Erfgoedraad Kampen
- Gemeente Kampen
- GMS
- Historische Vereniging 'Jan van Arkel'
- Historisch Centrum Overijssel
- IJzerman verhuizers
- Jansen & Wijsmuller
- Kampen.nl
- Kampenonline
- Kamper Genot/Dolfijnenhuis
- Kamper Kogge, Stichting
- Kunst & Kind Kampen
- Marketing Oost
- M&R Micro-imaging
- Nederlandse Genealogische Vereniging afdeling Flevoland
- Nieuw Land Erfgoedcentrum
- NL Bouwmeesters
- Openbare Bibliotheek Kampen
- Overijssels Archiefberaad
- Protestantse Theologische Universiteit
- Provincie Overijssel
- Quintus
- DE REE archiefsystemen
- RTV IJsselmond
- RTV Oost
- SAMBIQ
- Stadsarcheoloog Kampen
- SNS Historisch Centrum Kampen
- Stadsarchief Deventer
- Stadsgehoorzaal Kampen
- Stedelijk Museum Kampen
- De Stentor
- ToonWorkz
- Utrechts Archief
- VANWAARDE Restauratie
- Vischrookerij
- VORG (Vereniging Overijsselsch Regt en Geschiedenis)
- VTHA (Vereniging Topografisch-Historische Atlas)
- Werkgroep Cultureel Gereformeerd Erfgoed
- Zalsman

▲ Personeelsfoto Berk, datering foto 1890-1920.

9

Personeel

9.1 Algemeen

Tot 1 juni 2017 was mevrouw M. Vink-Bos gemeentearchivaris van het Stadsarchief Kampen. Per 1 januari 2017 is de heer H. Dijk als coördinator Stadsarchief op interim basis werkzaam. Per 1 juli 2017 is als gemeentearchivaris op interim basis mevrouw F. Siero door het College benoemd. Mevrouw Vink-Bos is per die datum toetgetreden tot het Historisch Centrum Overijssel als gemeentearchivaris voor Zwolle en Deventer. In 2017 is het voltallige personeel, met uitzondering van onze inventarisator, aan het begin van het jaar uitgevallen door ziekte als gevolg van de enorme inspanningen tijdens de verhuizing eind 2016. Veel medewerkers zijn in die periode vervangen door externen.

9.2 Formatie

De personele bezetting voor het Stadsarchief bestond in 2017 uit		(in uren)
Gemeentearchivaris (tot 1 juli)	Margreet Vink-Bos	30
Gemeentearchivaris (per 1 juli)	Femia Siero	8 *
Coördinator Stadsarchief a.i. (per 1 januari)	Henk Dijk	16*/***
Coördinator informatiecentrum/inventarisator	Andre Troost	36
Informatiespecialist/historicus	Otto Ottens	36
Medewerker educatie & publieksinformatie	Annelies Rijkhoff	20
Medewerker administratie	Monique Pannen	12
Medewerker administratie (tot 1 april)	Cor Verduin	15
Medewerker administratie (tot 1 april)	Jose Haverman-v/d Meulen	12
Medewerker administratie (per 1 augustus)	Margriet Verniers	12**
Depot Beheerder (per 1 maart)	Arnold van den Berg	20
Marketing/PR medewerker (per 1 augustus)	José van der Haar	16**
Social media/PR (tot 1 november)	Jolanda Slurink	8***

*Vervanging tijdelijk **via uitzendbureau ***zzp constructie

9.3 Opleiding en cursussen

MAIS-Flexis In 2017 hebben medewerkers Otto Ottens en Arnold van den Berg aanvullende cursussen gevolgd voor MAIS-Flexis.

KVAN dagen Medewerker Andre Troost heeft deelgenomen aan de KVAN dagen in Dordrecht. Op maandag 12 en dinsdag 13 juni kwamen daar zo'n vierhonderd geïnteresseerden bij elkaar in het Energiehuis. Twee dagen lang stonden de KVAN-dagen in het teken van het thema 'Publiek!?!'. Vakgenoten en geïnteresseerden lieten zich bijpraten over de ontwikkelingen en uitdagingen rond het publieksbereik van het archiefwezen. Archivarissen moeten leren meer te denken in mensen dan in regels, pas dan wordt de Klant Koning!

Cultureel ondernemen Eind 2017 is er een leergang Cultureel ondernemen opgezet, gezamenlijk met de Bibliotheek en het Stedelijk Museum. Deze leergang zal tot medio 2018 ook gevolgd worden door een aantal medewerkers van het Stadsarchief Kampen en uitmonden in een aantal presentaties. De cursus is opgezet om medewerkers meer ondernemend te maken met betrekking tot cultuur.

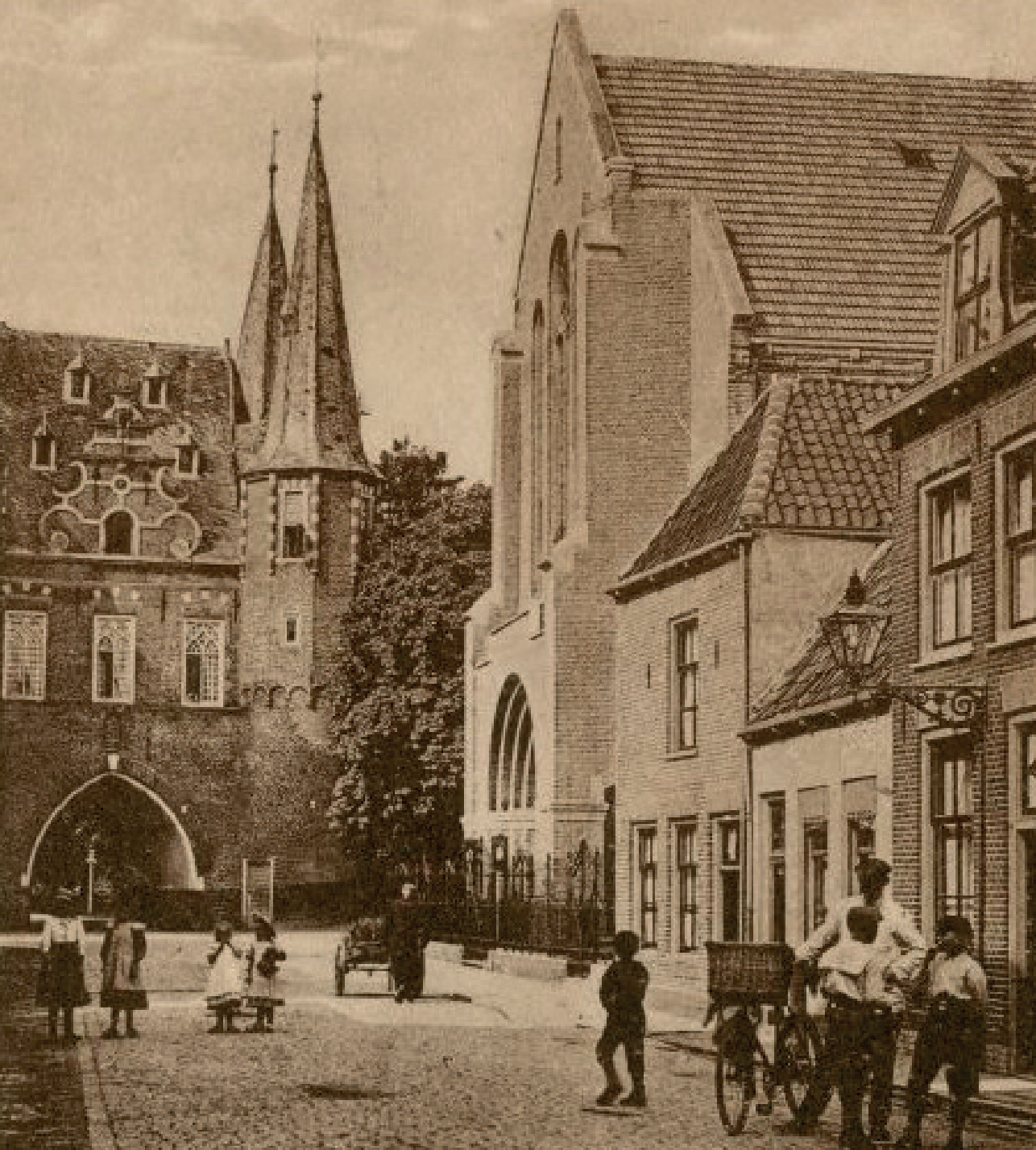
9.4 Teambuilding

In juni is, onder auspiciën van a.i. Henk Dijk, een teambuilding georganiseerd voor het vaste personeel. In de Stadsgehoorzaal werd er gebrainstormd over de ontwikkelingen in het archiefwezen in het algemeen en het archiefwezen van Kampen in het bijzonder. Wie zijn wij, wat kunnen wij en wat moeten wij. De bevindingen van deze dag zullen verwerkt worden in het nieuwe beleidsplan.

9.5 Verzelfstandiging

Sinds de zomer van 2017 is het Stadsarchief bezig met een interne verzelfstandiging binnen de Gemeente. De wens hiertoe is voortgekomen uit het feit dat het Stadsarchief al lange tijd geen fysiek onderdeel meer is van de gemeentelijke organisatie maar een eigen locatie heeft in Kampen. Door de verhuizing naar De Stadskazerne in 2016, waarbij een nauwe samenwerking is ontstaan met andere partijen in dit gebouw, werd steeds meer duidelijk dat het Stadsarchief een wat meer zelfstandige positie binnen de gemeentelijke organisatie wenselijk achtte. Een aantal bevoegdheden zal worden gemandateerd vanuit de gemeente naar een te vormen bestuurscommissie. De bestuurscommissie wordt dan verantwoordelijk voor het beleid van het Stadsarchief. Voor alle duidelijkheid, de gemeente blijft te allen tijde de zorgdrager van het Stadsarchief en blijft verantwoordelijk voor het beheer van de archieven, het gemeentelijk eigendom.

▼ Prentenbriefkaart uit 1920-1930 met de Broederweg en Broederpoort.

Vrijwilligersprojecten

Ook in het jaar 2017 heeft het Stadsarchief Kampen veel steun en hulp mogen ontvangen van een enthousiast en gemotiveerd team van 22 vrijwilligers. Zij leveren op veel terreinen hand- en spandiensten. Onderstaand een aantal voorbeelden van projecten waar het team van vrijwilligers zich intensief voor inzet.

- Index van het Notarieel Archief.** Op de akten van Kamper notarissen vanaf 1811 wordt een index (nadere toegang) gemaakt. Deze worden geüpload naar onze website en archieven.nl. Op deze wijze wordt deze belangrijke bron ontsloten voor genealogisch onderzoek, oftewel stamboomonderzoek. Dit is een omvangrijk project waarmee vooral mevrouw J. Stöver, mevrouw W. Reumer en de heer A. Bos zich al jaren bezighouden. In 2017 lag de focus op o.a. de notariële archieven van de notarissen Bakker, Van Willigen en Rambonnet. Er zijn circa 1250 notariële akten ingevoerd.
- Index van de akten van de Burgerlijke Stand.** Hier moet dan gedacht worden aan alle akten van de gemeente Kampen vanaf 1811 inzake geboorte, huwelijk en overlijden. Ook deze gegevens worden uiteindelijk via internet inzichtelijk gemaakt voor onderzoek. Hier wordt ook al enkele jaren veel aandacht aan besteed. De uitvoering ligt in handen van de dames W. Reumer, W. Voerman-van Oene, L. Visser, E. Christoffels, P. Corjanus, D. Plender, S. Westendorp, R. Koers en E. Kroeze en de heren F. Wezenberg en W. Lozie. Dit team heeft in 2017 14.418 akten ingevoerd. Het aantal gecontroleerde akten bedraagt 6520. De jaren 1844 tot en met 1853 zijn, in samenwerking met het Historisch Centrum Overijssel (HCO) te Zwolle, op de website www.wiewaswie.nl geplaatst.
- Het beschrijven van dia's, foto's, kaarten, prenten en andere afbeeldingen voor de Beeldbank.** Deze Beeldbank wordt geplaatst op internet via diverse internetadressen, waaronder de website van het Stadsarchief Kampen. Deze bron geeft een goed visueel beeld over het leven in Kampen en de regio door de eeuwen heen. Om nog meer beelden op een correcte en duidelijk wijze te beschrijven, zodat deze snel te traceren zijn via de Beeldbank, is er een project opgestart door de heren F. Wezenberg, H.J. van Ommen en W. Lozie.
- De Bibliotheek van het Stadsarchief** is in goede handen bij mevrouw J. Stöver, geassisteerd door de heer A. Rietman. De meeste boeken en tijdschriften (periodieken) zijn aanwezig in het informatiecentrum. De collectie is op nummer en beschrijving toegankelijk via onze website www.stadsarchiefkampen.nl. Deze boeken zijn ter inzage in het informatiecentrum en worden niet uitgeleend. Kostbare, zeldzame en kwetsbare drukken staan in het archiefdepot en zijn bij de informatiebalie opvraagbaar. Nieuwe aanwinsten (door bijvoorbeeld aankoop, schenking etc.) worden geregistreerd door de al eerdere genoemde vrijwilligers. Zo zijn er in 2017 in totaal circa 77 titels toegevoegd. Toevoeging betekent ook dat de stellingen in het archiefdepot omgebouwd moeten worden om plaats te maken voor de nieuwe titels.
- Hulp bij het op orde brengen van het depot** van het Stadsarchief Kampen. Elk archiefstuk en elke doos moet immers terug te vinden zijn. Hierbij krijgt het Stadsarchief Kampen ondersteuning van de heren A. Kneepkens en A. Rietman. De heer Kneepkens heeft ruim 20.000 locaties van archiefdozen inzichtelijk gemaakt.

▲ Een ingekleurde prentenbriefkaart uit 1900-1910.

- **Ondersteunende taken in het informatiecentrum.** De dames K. Nauta, D. Plender, W. Reumer, J. Stöver, L. Visser, E. Kroeze en de heer J. Linderhof informeren o.a. bezoekers in het informatiecentrum waar de door hen gewenste informatie te vinden is.
 - **Beschrijving van oude kaarten en bouwtekeningen,** vooral calques en blauwdrukken. Dit project wordt momenteel uitgevoerd door mevrouw K. Nauta. Gezien de hoeveelheid archiefmateriaal zal dit een langlopend project zijn.
 - **Scannen.** Om de Beeldbank te blijven aanvullen met afbeeldingen worden er doorlopend foto's gescand. Deze taak wordt verricht door mevrouw G. van den Broek.
 - **Inventariseren van Waterschapsarchieven.** De toegangen van de Waterschapsarchieven worden in het digitale systeem MAIS-Flexis geplaatst. Dit project is opgepakt door de heer M. van Wijngaarden. De heer Van Wijngaarden heeft sinds het najaar van 2017 een functie op het Zeeuws Archief in Middelburg.
 - **Diverse ondersteunende taken** aan het Stadsarchief Kampen zijn geboden door de heer H. Koster, zo heeft hij o.a. geholpen met de materiële verzorging van archiefmateriaal, het functioneel opbouwen van tentoonstellingen en het ombouwen van depotstellingen. In de tweede helft van het jaar 2017 is de heer Koster benoemd tot één van de twee beheerders in De Stadskazernes.
- Afgelopen jaar hebben we ook afscheid moeten nemen van een aantal vrijwilligers die zich meerdere jaren hebben ingezet voor het Stadsarchief. Onderstaand een korte beschrijving van de projecten die zij voor Stadsarchief Kampen hebben uitgevoerd.
- De heer A. Bos is zestien jaar actief geweest in meerdere inventarisatieprojecten zoals de Burgerlijke Stand en het Notarieel Archief. Tijdens de verhuizing van het Stadsarchief naar De Stadskazernes heeft hij zich verdienstelijk gemaakt door te helpen met inpakken van zeer oud en kwetsbaar archiefmateriaal.
 - De heer A. Mensema is, als zijnde oud-archivaris, ongeveer zes jaar bezig geweest met het maken van een inventarisatie van de archieven der Protestants Theologische Hogeschool en Universiteit.
 - Mevrouw S. Westendorp is ongeveer anderhalf jaar betrokken geweest bij het inventariseren van akten van de Burgerlijke Stand. Zij heeft afscheid van het Stadsarchief genomen in verband met werkzaamheden elders.
 - De heer J. Schrijver heeft ca. twee jaar geholpen bij de invoer in MAIS-Flexis van de zogenoemde Don inventarissen. Deze inventarissen zijn complex qua invoer, omdat de nummering van verschillende archieven doorloopt en er nummers zijn bijgeschreven in de gedrukte inventarissen. De heer Schrijver heeft zich met name beziggehouden met de invoer van de gedeponeerde kerkelijke archieven en gasthuizen. Ook heeft hij een belangrijke rol gespeeld bij de invoer van bestanden tijdens de verhuizing in 2016 en de uitdraai van verhuisstickers. In verband met een functie elders heeft hij ook afscheid genomen.

Colofon

Tekst medewerkers Stadsarchief Kampen

Ontwerp brainstorm.nl

Productie digitaal jaarverslag ToonWorkz

Copyright Stadsarchief Kampen

Stadsarchief
Kampen

▲ Kijkend naar de voorbijgaande pont over de IJssel tijdens de werkzaamheden aan de IJsselbrug in 1962.